

Vergaderjaar 2015–2016

29 984

Spoor: vervoer- en beheerplan

Nr. 651

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 december 2015

Bij deze informeer ik uw Kamer over het Vervoerplan 2016 van NS en het Beheerplan 2016 van ProRail. De beide plannen treft u als bijlagen¹ bij deze brief aan en bevatten de prestaties, activiteiten en programma's die NS en ProRail in 2016 leveren en uitvoeren. Ook informeer ik uw Kamer over een geconstateerde fout in de prestatiemeting op het gebied van de vervoercapaciteit in de spits op de HSL-Zuid.

Zoals besproken in het AO Spoor van 19 november en het AO ProRail van 3 december 2015 wordt 2016 een zwaar jaar voor reizigers en verladers vanwege grootschalige werkzaamheden op diverse plekken om meer sporen, minder knelpunten en betere stations te creëren. Dit moet de toekomstige groei van het treinverkeer faciliteren. Tegen deze achtergrond heb ik NS en ProRail gevraagd een uiterste inspanning te doen om tot concrete resultaatverbeteringen te komen, zowel in 2016 als in de jaren erna om alle afgesproken streefwaarden te halen.

ProRail

ProRail heeft te maken met een forse financiële verbeteropgave. Daarnaast werkt ProRail op mijn verzoek kostenbesparende maatregelen ten aanzien van het potentieel tekort voor beheer, onderhoud en vervanging. Ook moet de productie omhoog om het vooruitschuiven van vervangingsinvesteringen weg te werken. Dit alles mag echter niet ten koste gaan van de prestaties voor 2016. Die moeten, zoals in 2015 is gebeurd, op peil blijven. Naast de financiële verbeteropgave blijft ook het verbeteren van het inzicht in de staat van de infrastructuur een aandachtspunt. In het beheerplan geeft ProRail aan hoe ze tegen deze achtergrond invulling geeft aan 1) het verbeteren van de kwaliteit en beschikbaarheid van de infrastructuur en 2) het versterken van de positie van het spoorgoederenvervoer.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Kwaliteit en beschikbaarheid van infrastructuur

ProRail ontwikkelt instrumenten om het inzicht in de staat van onze infrastructuur te vergroten en de prestaties te verbeteren.

De informatie hieruit wordt onder meer gebruikt om storingen vroegtijdig te herstellen, te voorspellen en te voorkomen. Verder wordt er in 2016 gefocust op het verminderen van grote verstoringen, het anders contracteren van onderhoud voor betere prestaties van het spoor (verder uitrollen PGO contracten) en het verminderen van de impact van buitendienststellingen.

Spoorgoederenvervoer

Het spoorgoederenvervoer in Nederland vraagt aandacht. Het is belangrijk dat het spoor de economie ondersteunt en versterkt. In 2016 gaat ProRail zich concreet richten op de kwaliteit en het volume van het spoorgoederenvervoer.

NS

Ook bij NS is een cultuurverandering nodig waarbij NS zich meer concentreert op het hoofdrailnet en de reiziger niet alleen in woord maar ook in daad centraal wordt gezet. Met de aandeelhouder van NS zal ik er op toezien dat dit ook gebeurt. Zaken die verbetering behoeven bij NS zijn het vervoer over de HSL en de te drukke treinen. In het vervoerplan meldt NS een materieeltekort in 2016 en zijn op hoofdlijnen maatregelen opgenomen om het materieeltekort en de reizigershinder zoveel mogelijk te beperken. Ik ben hierover afgelopen weken met NS in gesprek geweest. Ik heb hen gevraagd een uiterste inspanning te leveren om de overlast voor de reizigers te beperken. Over het definitieve maatregelenpakket informeer ik u separaat (Kamerstuk 29 984, nr. 650).

Deur tot deur reis

NS moet zich inzetten om de deur tot deur reis voor het hele OV te verbeteren. Daarom werkt NS in de dienstregeling aan optimale aansluitingen op andere vervoermodaliteiten en werkt gezamenlijk met OV-partners aan een gebruiksvriendelijk en toegankelijk OV-betaalsysteem. Daarnaast investeert NS samen met andere partijen in voor- en natransport, zoals nieuwe fiets-, taxi- en parkeerconcepten en verbetert de reisinformatie. In 2015 is, op initiatief van NS, samen met andere vervoerders een start gemaakt met het ontwerpen van een dashboard om verbeteringen in de deur tot deur reis te monitoren. Ik ondersteun deze ontwikkeling en volg deze nauwgezet. Naar verwachting is in 2016 het dashboard operationeel.

Prorail en NS

Betrouwbaarheid

Een belangrijke gezamenlijke opgave voor NS en ProRail is het leveren van betere resultaten op betrouwbaarheid. Het gaat om betrouwbaarheid in de breedste zin van het woord. Zowel de punctualiteit moet beter, maar ook uitval en verstoringen moeten worden verminderd. In het vervoerplan en beheerplan zijn hiertoe verschillende acties opgenomen. Vanaf 2017 rijdt NS op diverse trajecten meer treinen en worden reistijden verkort. Verder richt NS zich op een verhoging van de frequentie tussen Amsterdam – Eindhoven per dienstregeling 2018. Ook richten ProRail en NS zich in 2016 op verbeteringen van de betrouwbaarheid rond Schiphol.

Het op peil houden van de betrouwbaarheid vraagt van NS en ProRail in 2016 een uiterste inspanning gezien de vele werkzaamheden.

Prestatie-indicatoren

Ten aanzien van de prestatie-afspraken heb ik besloten tot wijziging van drie prestatie-indicatoren van NS op het gebied van klantordelen. De reden hiervoor is een vernieuwde methode voor het meten van de klantordelen, waarmee NS meer inzicht krijgt in de gehele reis van de klant. Dit past binnen het streven om de reiziger centraal te zetten. De consumentenorganisaties in het Locov ondersteunen de wens om op alle momenten van de klantreis te kunnen sturen. NS heeft de nieuwe methode in constructief overleg met deze consumentenorganisaties ontwikkeld. Tevens heb ik de prestatie-indicator «kwaliteit van aansluitingen NS op andere vervoerders op de belangrijke knooppunten» voor het prestatiegebied deur-tot-deur reis op een voorlopige wijze geoperationaliseerd. Deze indicator was in de vervoerconcessie nog niet ingevuld.

Per 2016 zijn er technische wijzigingen bij drie prestatie-indicatoren van ProRail doorgevoerd. Daarnaast gaat ProRail in 2016 starten met een informatie-indicator over «kranthinder als gevolg van storingen aan de infrastructuur». Als voldoende gegevens beschikbaar zijn om bodem- en streefwaarden vast te stellen, wordt dit een prestatie-indicator.

De wijzigingen zijn door mijn ministerie geconsulteerd bij belanghebbenden zoals consumentenorganisaties vertegenwoordigd in het Locov en decentrale overheden. Deze adviezen hebben mij gesteund in mijn besluit om de voorgenomen wijzigingen door te voeren. Bovendien zal een aantal verbeter suggesties worden betrokken in de doorontwikkeling van prestatie-indicatoren en in gesprekken met NS en ProRail over transparantie ten aanzien van hun prestaties.

Daarnaast heb ik een onafhankelijk bureau opdracht gegeven een audit uit te voeren op de voorgenomen aanpassingen. De wijzigingen in de prestatie-indicatoren en de auditresultaten treft u als bijlage aan², evenals de geplande opvolging die NS, ProRail en lenM hieraan geven. Belangrijk onderdeel hiervan zijn de verbeteracties die NS uitvoert om de kwaliteit van de prestatiecijfers te garanderen. Temeer omdat uit interne controles van NS is gebleken, dat de realisatie van de prestaties op het gebied van de vervoercapaciteit in de spits op de HSL-Zuid de afgelopen jaren lager is dan aan lenM gerapporteerd. De oorzaak is een verkeerde interpretatie van het aantal zitplaatsen in de tweede klas.

Ik heb NS gevraagd beheersmaatregelen te treffen en ervoor te zorgen dat voldoende maatregelen worden getroffen om te borgen dat de jaarcijfers 2015 juist zijn. De brief van NS over de oorzaak en de maatregelen die NS neemt treft u als bijlage aan³. De jaarrapportage 2015 doe ik uw Kamer zoals gebruikelijk het eerste kwartaal van 2016 toekomen.

Tot Slot

NS en ProRail doen tegen de achtergrond van werkzaamheden aan het spoor hiermee een realistisch aanbod. Ik verwacht van hen dat ze in 2016 alles uit de kast halen om de gevolgen van de werkzaamheden en de materieelkrapte voor reizigers en verladers zo klein mogelijk te maken en de prestaties toegroeien naar de streefwaarden 2019.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Dit heeft geleid tot de definitieve versies van het vervoerplan 2016 en
beheerplan 2016 die nu voorliggen, waarmee ik heb ingestemd.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
S.A.M. Dijkema